

Georg 1483

Georgs-B.

⁴
FVL MEN

IN VOTARIAM MONASTI-

cen. quod ea tuta conscientia possit
& debeat relinqui, ad quendam
magni nominis olim Ab-
batem, nunc Christia-
num.

PER VRBANVM RHEGIVM.

Matth. 15.

*Omnis plantatio, quam non plantauit pa-
ter meus caelestis, eradicabitur.*

Magdeburgi apud Michaelē Lottherum.

M. D. XXXVII.

iii F.

SEQVUNTVR ARGVMENTA firmissima, quibus Monachus profertur, & Christiana libertas declaratur & confirmatur.

1 **Isaia. 29.** Frustra me colunt, docentes doctrinas, mandata hominum.

Hoc unicum fulmen totam Monasticen conterit & euertit funditus, Quia est status ex doctrinis & mandatis hominum, Ergo frustraneus & inutilis cultus. Christus autem non uult habere inuitiles cultores, sed ueros, qui colunt patrem in spiritu & ueritate, sicut inquit Ioan. 4. Veri adoratores adorabunt patrem in spiritu & ueritate.

Quis iam dubitat inutilia esse deferenda, utilia amplectenda, nisi quis uelit esse inutilis Dei creatura, Deum & uerbum Dei contemnere.

2 **Monastice non solum est inutilis, sed erronea & contra Christum, Ergo relinquenda sicut alia peccata.**

Antecedens

Antecedens
ni ac De
Lucæ. II. Q
est, Qui n
lam uide,
hominum
& post uo
nunciat ea
gnat cont
cum Chris
poteat dub
contra Ch

Monast
nes human
linquenda

Antecedens
trimonium
doctrinae.
trudens u
& cibos, F
cas.

Iam co
qui hæc p
futura, pra

VMEN,
machatus
na li/
on-

t, docentes
.

Monasti/
, Quia est
tis homi-
ilis cultus.
re inutiles
patrem in
Ioan. 4.
patrem in

e deferen-
uelit esse
uerbum

utilis, sed
go relin-

tecedens

Antecedens est uerbum Christi Domi-
ni ac Dei nostri in aeternum benedicti,
Lucæ. II. Qui non est mecum, contra me
est, Qui non mecum colligit, dispergit.
Iam uide, Monastice obtrudit præcepta
hominum pro cultu Dei, tanquam utilia
& post uorum necessaria. Christus pro-
nunciat ea inutilia. Ergo Monastice pu-
gnat contra Christum, & non colligit
cum Christo, sed dispergit. Iam nemo
potest dubitare, ea esse relinquenda, quæ
contra Christum sunt.

Monastice non solum habet traditio-
nes humanas, sed & diabolicas, Ergo re-
linquenda. 3

Antecedens probatur. Prohibere ma-
trimonium & cibos, sunt dæmoniorum
doctrinæ. I. Timot. 4. Sed Monastice ob-
trudens uota sua, prohibet coniugium
& cibos, Ergo habet doctrinas diaboli-
cas.

Iam considera quod Spiritus sanctus,
qui hæc prædixit in ultimis temporibus
futura, præmonuit nos, ut ab iis doctri-

A ij nis &

nis & erroribus fugeremus. Qui ab iis non fugit celerrime, spernit spiritum sanctum, uelut monitorem mendacem, quod est blasphemia. Sanctus Paulus. 1. Tim. 4. dicit, Spiritus autem certo loquitur, quod in posterioribus temporibus descendent quidam a fide, attendentes spiritibus impostoribus ac doctrinis dæmoniorum, per simulationem falsiloquorum, cauterio notatam habentium conscientiam, prohibentium contrahere matrimonium, iubentium abstinere a cibis, quos Deus creauit ad sumendum cum gratiarum actione fidelibus, & his qui cognouerunt ueritatem, quod quicquid creauit Deus, bonum sit, & nihil reiiciendum, si cum gratiarum actione sumatur. Sanctificatur enim per sermonem Dei ad precationem. Sanctus Ambrosius in hunc Pauli locum sic scribit. Quæ sibi spiritus sanctus futura reuelauerit, ad instructionem Ecclesiarum & cautelam non tacet (scilicet Paulus) ut præmonitæ Ecclesiæ sollicitæ sint, ne ab huiusmodi hominibus circumueniri possint. Quid enim tam clarum, tamq̃ apertum ad euitandos aut

Nota certo.

dos aut m
strinæ per
uoce præf
rum falla
dæmonio
ius asseuer
Diabolo
sciretur.

In ultim
sanctus, q
prædicari
quosdam
Deo, cist
sunt cont
remias. 2.
stum & a
tutiones d
ficient. Et
rum, ne q
apertis ue
re coniug
tem Deus
quit, Et e
cepit eis
renturq̃.

Qui ab iis
spiritum san
ctum, quod
1. Tim. 4.
dicitur, quod
descendent
spiritibus
dæmonio/
quorum,
conscien/
tere matri/
re à cibis,
dum cum
his qui co/
quicquid
il reiicien/
e fumatur.
em Dei ad
us in hunc
bi spiritus
nstructio/
non tacet
e Ecclesie
homini/
quid enim
d euitan/
dos aut

dos aut magis condemmandos huius do/
ctrinæ pestiferæ uiros potuit manifesta
uoce præfari, nisi ut asseuerationem eo/
rum fallacem ac simulatam doctrinam
dæmoniorum nuncuparet, ut cum hu/
ius asseuerationis sermones audiuntur, à
Diabolo composita esse doctrina hæc
sciretur. Hæc ille.

In ultimis temporibus, inquit Spiritus
sanctus, quibus Euangelium magni Dei
prædicari cœpit, exorturos esse homines
quosdam, qui relicto fonte illo uiuo
Deo, cisternas sequentur, quæ non pos/
sunt continere aquam, ut Propheta Hie/
remias. 2. loquitur, hoc est, à fide in Chri/
stum & à uerbo Dei, ad humanas consti/
tutiones & doctrinam dæmoniorum de/
ficiunt. Et quidem doctrinam dæmonio/
rum, ne quis dubitet quæ & qualis ea sit,
apertis uerbis nominat, nempe prohibe/
re coniugium, & cibos. Coniugium au/
tem Deus ipse instituit Gene. 2. ubi in/
quit, Et erunt duo in carne una. Et præ/
cepit eis, ut unâ crescerent multiplica/
renturq;. Ihesus Christus uerus Dei filius,

A iij

coniu.

conjugium tanquam patri gratissimum,
sua presentia & quodam miraculo in
Cana Galileæ honestavit atq; commen-
davit. Spiritus sanctus, qui est spiritus ue-
ritatis Ioan. 15. conjugii sanctimoniam
confirmavit Heb. 13. Honorabile, inqui-
ens, est inter omnes conjugium, & cubile
impollutum. Scortatores autem & adul-
teros iudicabit Deus. Cum igitur coniu-
gium à condito mundo à Deo ipso in-
stitutum atq; ordinatum, à Christo pri-
mo ædito miraculo magnifice honora-
tum, & à spiritu sancto confirmatum sit,
bonum & uenerandum est conjugium,
& omnibus hominibus liberum. Quis-
quis autem aliter docet, blasphemia ad-
ficit sanctam & uenerandam Trinitatem,
& diabolicam doctrinam adfert. Sed
Monastice conjugium prohibet, & dele-
ctum ciborum habendum esse, contra
uerbum Dei docet, Ergo in Trinitatem
uenerandam est blasphema & diabolica.
Quare fugienda, detestanda execrandaq;
tanquam præsentissimum animarum
uenenum.

†

Omne peccatum est uitandum.

Monastice

Monastice
conflatus,

Minor p
non ex fide,
est ex fide,
& mandatu
Dei non est
qui uitæ ge
probatu(i
quod non
in perpetu
um uestiun
aut mensu
bus obedin
nuptias, &
iubentur n
scripturis e
credere ea p
bo Dei sint
splicere De
Heb. 11. Ergo
Monastice.

Quicquid
eius meritis

Monastice est status ex multis peccatis
conflatus, Ergo relinqui debet.

Minor patet Roma. 14. Omne, quod
non ex fide, peccatum est. Monastice non
est ex fide, quia non habet pro se uerbum
& mandatum Dei. Vbi autem uerbum
Dei non est, ibi nulla potest esse fides. Et
qui uitæ genus ingreditur, quod Deo non
probat, (id genus uitæ Deo non placet,
quod non habet mandatum Dei) is uiuit
in perpetuis peccatis. Sic uestiri, nec ali-
um uestium sumere habitum, hoc die
aut mense abstinere à certis cibis, Priori-
bus obedire, parentes deserere, abiurare
nuptias, & alia Monachorum opera, nec
iubentur nec consuluntur, nec habent in
scripturis exempla, Ergo nemo potest
credere ea placere Deo. Imo cum sine uer-
bo Dei sint, & ideo sine fide scimus ea di-
splicere Deo, cui nemo placet sine fide,
Heb. 11. Ergo cum fiducia relinquenda est
Monastice, ut status Deo displicens.

Quicquid directe repugnat Christo &
cuius meritis, est erroneum, blasphemum
A v & sine

issimum,
raculo in
ommen-
piritus ue-
moniam
le, inqui-
, & cubile
& adul-
ur coniu-
o ipso in-
risto pri-
honora-
atum sit,
niugium,
n. Quis-
emia ad-
nitatem,
ert. Sed
, & dele-
, contra
initatem
abolicam.
crandaq;
umarum

m.
Monas-

& sine dilatione relinquendum.

Talis est Monastice, Ergo

Maior notior est, quam ut probatione
egeat. Minor probatur sic. Scriptura san-
cta Christo & eius meritis uel operibus
tribuit eam gloriam, ut sola iustitiæ Dei
satisfaciant, peccata & mortem deleant,
ab æterna damnatione liberent, quia
ipse solus est noster redemptor, Per
ipsum solum habemus remissionem pec-
catorum, iustitiam & salutem, sicut se-
quentia testimonia clare docent.

Isaia. 53. Ipse uulneratus est propter
iniquitates nostras, attritus est propter
scelera nostra. Disciplina pacis nostræ
super eum, & liuore eius sanati su-
mus.

1. Timoth. 2. Vnus Deus, unus etiam
conciliator Dei & hominum, homo
Christus Ihesus, qui dedit semetipsum
precium redemptionis pro omnibus.

1. Ioan. 1. Sanguis Ihesu Christi filii
eius emundat nos ab omni peccato.

1. Timo.

1. Timo
quem mo
quod Chri
ut peccato

Roma
tum. 1. Co
Breuiter
pars de C
delet pecc
& saluat, D
Christus r
tuus est r
cruce r Q
immacula
Quid agu
est r Illa r
ergo impe
dicere aliu
illa recon
nem pecca
Iam si per
sequimur
ueniam &
nostra ope
uenta ab h

1. Timoth. 1. Certus sermo & dignus
quem modis omnibus amplectamur,
quod Christus Ihesus uenit in mundum,
ut peccatores saluos faceret.

Roma. 3. 4. 5. Acto. 10. Hebrae. per to-
tum. 1. Corinth. 1. Titum. 2. Galat. 1. 2. 3.
Breuiter hæc est potissima scripturæ
pars de Christo. Si enim Christus non
delet peccatum, placat Deum, iustificat
& saluat, Dicat mihi Monachus, Ad quid
Christus missus est à patre? Cur mor-
tuus est? Quid ualet eius sacrificium in
cruce? Quid preciosus sanguis agni
immaculati? Quid facit eius resurrectio?
Quid agunt omnia quæ fecit & passus
est? Illa non frustra facta sunt. Quid
ergo impetrarunt? Non potest quisquam
dicere alium fructum quàm ut homo per
illa reconcilietur Deo, accipiat remissio-
nem peccatorum, iustificetur & saluetur.
Iam si per Christi opera & passiones con-
sequimur reconciliationem, peccatorum
ueniam & uitam æternam. Ergo non per
nostra opera, uel præcepta à Deo, uel in-
uenta ab hominibus, Sed Monastice hæc
gloriam

robatione
ptura san-
operibus
stitiæ Dei
n deleant,
ent, quia
ptor, Per
onem pec-
, sicut se-
nt.

est propter
est propter
cis nostræ
sanati su-

nus etiam
n, homo
metipsum
nnibus.

Christi filii
ccato.

1. Timo.

Citech
v. Regi

gloriam sibi & suis operibus adscribit, quia per hoc uiuendi genus uult seruire Deo, & ei satisfacere pro peccatis, Ergo repugnat Christo, & eius merita reiicit, Ergo est blasphemum & mox relinquenda. Nam iuxta uerba Petri. 2. Petri. 2. Christum negat.

6 A quibus nos Apostoli suis monitis absterrent, ea ut saluti contraria sunt relinquenda. Apostoli à sectis perditionis, quæ Christum negant, iubent cauere, Ergo eas debemus relinquere.

Maiores est nota. Minor est. 2. Petri. 2. Erunt falsi doctores, qui introducent sectas perditionis. Illæ sectæ negant Christum redemptorem. Et talis est Monastice, quia dum per opera propria uult iustificari & saluari, negat redemptionem per Christum factam, qua ipse nos redemit, & suo sanguine à peccatis mundauit, & propriis meritis iustificauit, Ergo est secta perditionis accelerans sibi celestem interitum. Iam quis dubitat ab interitu esse fugiendum.

Omnis

Omnis
& abnegat
cauendus.

Monastice

Minor
& non habet
sua opera.

tum curat

nat non ue

se à coniug

coniugio c

sed in mult

Castigat ca

& cruce ele

speciem &

bent finem

habent fine

expuro cor

non ficta, la

ritatem effi

pietas, qua

per opera qu

tem, Ergo fu

Iam dicat
uota substan

Omnis status habens speciem pietatis
& abnegans uiam eius est contra Deum &
cauendus. 2. Timoth. 3.

Monastice est talis, Ergo

Minor probatur, quia simulat fidem
& non habet fidem in Christum, sed in
sua opera. Simulat charitatem, & tan-
tum curat se & negligit proximum. Ieiun-
nat non uere, sed mercenarie. Continet
se à coniugio, sed opinione falsa, quod
coniugio cultus Dei impediatur. Orat,
sed in multiloquio sine intellectu & fide.
Castigat carnem, sed ut multa mereatur,
& cruce electitia. Omnia habent tantum
speciem & nitorem pietatis, sed non ha-
bent finem legis, id est, Christum, non *Roma. 10.*
habent finem præcepti, id est, charitatem *1. Timot. 1.*
ex puro corde, conscientia bona & fide
non ficta. Iam scimus quod fides per cha-
ritatem efficax, est nostra coram Deo
pietas, quam abnegat Monastice, dum
per opera quærit iustificationem & salu-
tem, Ergo fugienda est.

Iam dicat mihi Monachus, utrum tria
uota substantialia sint lex, uel non. Si re-
spondet

Omnis

Czech
Regi

spondet quod non, iam absoluit me à uotis, quia non ligant. Si sunt lex, iam omnia ea possum contra uotarias leges adducere, quæ Paulus differuit de lege & operibus eius in Romanis & Galatis. Si enim euacuati à CHRISTO sunt, qui in lege iustificantur, & à gratia exciderunt, Gala. 5. hoc est, si CHRISTVM & gratiam eius abiiciunt & negant, atq; ideo in peccatis suis manent, Ergo multo magis Christum reiiciunt, qui per hominum leges & adinventiones uolunt iustificari. Si ergo per uota uelle iustificari, impieras est, contra Christum, relinquenda sunt uota, & in libertatem Christianam redeundum.

Iam quilibet Christianus sibi etiam dictum credat, quod Spiritus sanctus Galat. 5. tam grauitè & serio admonet dicens. In libertate qua Christus uos liberauit, state, & ne rursus iugo seruitutis implicemini. Si sic nos Apostolus à lege Dei & operibus ad Euangelium Christi auocat, quomodo nunc nos à stultis hominum deuterofibus absterret, quas
ubiq;

ubiq; tanto

Stat ut ritus sancti operibus le sti, in Rom

Ergo om cationis & f gio, sunt er ritum, & f Quis ergo conscientia

Non fa sti ex Psal. Quia uel u actiones & l plerunq; in accipitur, u in Iudaism nihil faciūt Deo dare, non est cuc agere. Vota ueamus iux

ubiq̄ tanto zelo condemnat :

Stat ut Marpessia cautes uerbum Spi- 9
ritus sancti, Non iustificatur homo ex
operibus legis, sed per fidem Ihesu Chri-
sti, in Romanis & Galatis.

Ergo omnes aliæ uiæ parandæ iustifi-
cationis & salutis, qualis est uotaria reli-
gio, sunt erroneæ, ducunt recta ad inte-
ritum, & sunt blasphemæ in Christum.
Quis ergo piorum in eis manere tuta
conscientia poterit ?

Non facit ad rem, quod hostes Chri- *Obiectio.*
sti ex Psal. 75. citant, Vouete & reddite.
Quia uel uota eo loco sunt gratiarum *Responsio.*
actiones & laus Dei pro suis beneficiis, ut
plerunq̄ in Psalmis, uocabulum uotum
accipitur, uel sunt uota illa legalia olim
in Iudaismo offerri solita. Vtroq̄ modo
nihil faciūt pro aduersariis, quia laudem
Deo dare, omnes Christiani debent. Et
non est cucillum gestare, & Monachum
agere. Vota legis nihil nos obligant. Vo-
uamus iuxta uerbū Dei, & reddamus Deo,
cui

oluit me à
nt lex, iam
tarias leges
t de lege &
Galatis. Si
T O sunt,
ratia exci-
RISTVM
egant, atq̄
Ergo multo
per homi-
olunt iusti-
iustificari,
relinquen-
n Christia-

s sibi etiam
sanctus Ga-
lmonet di-
s uos libera-
ruitutis im-
solus à lege
ium Christi
os à stultis
erretet, quas
ubiq̄

cui in baptisate nos perpetuam seruitutem uouimus.

10

Præterea uoti baptismalis persolutio, non compatitur secum uota Monastica, quia in baptisate uouemus Christo nos & nostra, quod uelimus porro Euangelio credere & pie uiuere. Qui autem per uota sperat iustificationem, & non pure per Christum, ille non credit Euangelio, quod tam clare ubiq; clamat, Nos sola fide in Christum, non nostris meritis, sed gratia Dei iustificari, Ergo Papistice uouens non potest esse Christianus, & negat ea, quæ in baptisate uouit. Cogitur ergo alterutrum ex his uotis abiicere. Si sequitur uotum Monachorum, & relinquit uotum baptismi, tunc negat baptismum, So ist er ein abtrinniger verleugener Christ, das ist ein zwifachtigkeit. Si uult, ut debet, sub pœna æternæ damnationis seruare uotum baptismatis, tunc cogetur uota hominum reiicere, quia sunt incompatibilia, Ergo læto animo relinquenda sunt uota Monastica, & libertas Christiana est amplectenda.

Nulla

Nulla de
excommuni
tæ sententia
abiicienda,
go abiicent

Minor p
Angelus de
uangelium,
mus uobis,
solum nulli
minico, Fra
dem spiritib
faciem semp
aliam doctri
dant, quã
quod Euan
sola fides in
sericordia p
hominem d
& saluat, & c
Christiano
dam, cum pe
ge, & ex mer
tuito, quæcu
commodi a

uam serui

persolutio,
Monastica,
Christo nos
erro Euange-
i autem per
& non pure
Euangelio,
at, Nos sola
meritis, sed
apostolice uo-
nus, & ne-
uit. Cogitur
abiicere. Si
m, & relin-
egat bap-
ger verleug-
chtigkeit. Si
æ damna-
matis, tunc
licere, quia
æto animo
astica, & li-
enda.

Nulla

Nulla doctrina per spiritum sanctum
excommunicata excommunicatione la-
ta sententiæ est Christiano tenenda, sed
abiicienda, Monastica est huiusmodi, Er-
go abiicienda.

11

Minor probatur Galat. 1. Si nos, aut
Angelus de cœlo prædicauerit uobis E-
uangelium, præter id, quod prædicau-
imus uobis, anathema sit. Hic uides non
solum nulli Benedicto, Bernharo, Do-
minico, Francisco, sed ne Angelicis qui-
dem spiritibus, qui tamen beatificam Dei
faciem semper beati intuentur, licere ut
aliam doctrinam Christi Ecclesiis obtru-
dant, quàm Euangelium. Iam scimus,
quod Euangelium ubiq; docet, Quod
sola fides in Christum, ex mera Dei mi-
sericordia per Christum in uerbo eius
hominem digne & sufficienter iustificat
& saluat, & quod nullo opere, nulla lege,
Christiano opus est ad salutem meren-
dam, cum per fidem liber sit ab omni le-
ge, & ex mera libertate omnia faciat gra-
tuito, quæcunq; facit, nihil quærens aut
commodi aut salutis (cum iam satur &

*Basis totius
cause.*

B saluus

saluus sit gratia Dei, ex fide sua) sed so-
lum beneplacitum Dei.

Sed Monastica doctrina est alia & di-
uersa, quia doct. contrarium, scilicet, nos
nostris bonis intentionibus, operibus &
uotis iustificari, Ergo est excommunica-
ta. Quare qui dubitat, an bona conscien-
tia possit relinquere Monasticen, & liber-
tate Christiana uti, Idem dubitat, an bo-
na conscientia possit renunciare Diabo-
lo, & mendaciis eius, quod est absurdo
absurdus. Quod enim Monachi glori-
antur suam uotariam superstitionem esse
compendiariam uiam Euangelii, est men-
dacium & blasphemia. Euangelium per
se est compendiaria uia ad iustitiam &
salutem Roma. I. Euangelium est poten-
tia Dei, ad salutem omni credenti. Nul-
lus sordidus cucullus potuit meliorem &
breuiorem uiam ad salutem excogitare,
quàm docuit spiritus sanctus. Et uide-
mus uotariam doctrinam plane uerbo
Dei, & fidei esse contrariam, ut ex supra-
dictis liquet.

Adhæc

Adhæc li-
nutenenda
lat. 5. Illa n-
tia libertas
rum nostror-
nullis open-
operibus &
in nulla no-
tum hærea-
meritis Ch-
rari ab om-
merita in-
stianis dor-
sola fides i-
est ad iust-
Monachu-
non sunt
mitti sin-
Sed uota
obmitti n-
ergo facit
nam liber-
saria Chri-
ciosissima
quam si-
Non licu-

fua) sed so-

alia & di-
scilicet, nos
operibus &
ommunica-
na conscien-
cen, & liber-
ditat, an bo-
ciare Diabo-
l est absurdo
nachi glori-
ationem esse
gelii, est men-
gelium per
iustitiam &
n est poten-
denti. Nul-
meliozem &
excogitare,
s. Et uide-
plane uerbo
ut ex supra-

Adhæc

Adhæc libertas Euangelica nobis ma, 12
nutenenda est ex præcepto Apostoli Ga-
lat. 5. Illa nihil aliud est, quàm conscien-
tia libertas, quod ab opinione falsa ope-
rum nostrorum plane libera est, persuasa
nullis operibus nostris, sed solius Christi
operibus & meritis nos iustificari, ita ut
in nulla nostra opera confidat, sed tan-
tum hæreat absolutissime in operibus &
meritis Christi, per quæ sola potest libe-
rari ab omnibus peccatis & malis, quæ
merita in baptifmate sunt nobis Chri-
stianis donata. Stat enim sententia, quod
sola fides in Christum homini necessaria
est ad iustitiam & salutem. Ergo quæ
Monachus uouit, ad iustitiam & salutem
non sunt necessaria. Ergo possunt ob-
mitti sine periculo iustitiæ & salutis.
Sed uotaria Monastice docet illa uota
obmitti non posse sine mortali peccato,
ergo facit ea necessaria contra Christia-
nam libertatem. Est ergo impia & aduer-
saria Christianæ libertati, quæ nobis pre-
ciosissimo Christi sanguine parta est,
quam si relinquis, non es Christianus.
Non licuit tibi illam libertatem, quæ est

*Libertas
Christiana.*

B ij diuini

diuini iuris per hominum statuta relin-
quere, nisi simul uolueris Christum ne-
gare, per quam etiam hominum traditio-
nes sunt liberae, ut possint bona consci-
entia derelinqui. Ad hanc libertatem ser-
uandam reuocat nos etiam Apostolus
Colof. 2. Si mortui estis cum Christo ab
elementis mundi, quid quasi uiuentes in
mundo decretis tenemini?

13. **Votum non est censendum, nisi quod
pium est, & Dei præceptis consenta-
neum. Monastica uota præceptis Dei
sunt contraria. Ergo impia, & per conse-
quens, non uota. Sic enim Eccle. 5. uult
sapiens, Deo reddi quæ promissa sunt.
Sed Deus non recipit quæ sunt contra
uerbum diuinum. Ideo sapiens statim
subiungit, Displicet Deo infidelis & stul-
ta promissio. Qualis est promittere aut
uouere paupertatem, cum interim nihil
tibi desit, Castitatem, quæ non est in ma-
nu tua, Obedientiam, quam alioqui iux-
ta Euangelium debes maioribus à Deo
constitutis. Vouere illa tria, est mera
ignorantia Euangelii & impietas, quia
Euan-**

*Iuxta Lati-
nam uersi-
onem.*

Euangelio
mur ad pa
Quid igitur
unusquisque
Deo, alius
cui continen-
specialiter
impossibilis
Paulus, Quo-
trahant ma-
nubere, qua-
stulti & im-
fruemur li-
Hieronymus
cent, Votum
sibile, & in-
ter Scholasti-
detur cæteris
dist. 28. pala-
salutis uergit
possunt, cum
comites, Ius-
sicut Iuram-

Certe se a
datis contra-

tuta relin-
istum ne-
a traditio-
na consci-
ratem ser-
Apostolus
hristo ab
iuentes in

nisi quod
consenta-
eptis Dei
er conse-
ele. 5. uult
issa sunt.
nt contra
ns statim
is & stul-
trere aut
rim nihil
st in ma-
oqui iux-
as à Deo
est mera
tas, quia
Euan-

Euangelico præcepto alioqui obliga-
mur ad paupertatem & obedientiam.
Quid igitur uouemus? Et cum. 1. Cor. 7.
unusquisq; proprium donum habeat ex
Deo, alius quidē sic, alius autem sic. Certe
cui continentiae donum non est datum
specialiter, huic uirginitatis uotum est
impossibile. Ideo eodem loco subiungit
Paulus, Quod si se non continent, con-
trahant matrimonium, Nam melius est
nubere, quam uri. Pœniteat nos igitur
stulti & impii uoti, & cognita ueritate
fruemur libertate per Christum parta.
Hieronymus & Lyranus concorditer do-
cent, Votum non esse, nisi quod est pos-
sibile, & in honorem Dei cedit. Et qui in-
ter Scholasticos plus spiritus habuisse ui-
detur cæteris Bonauentura in. 4. senten-
dist. 28. palam dicit, quæ ad dispendium
salutis uergunt, sub uotum cadere non
possunt, cum uotum debeat habere tres
comites, Iustitiam, Iudicium, Veritatem,
sicut Iuramentum.

Certe se ad ea obligare, quæ Dei man-
datis contraria sunt, uergit in dispen-
dium

B. iij

diū salutis . Sed talia sunt uota Mona-
stica . Ideo non licite sunt facta , & non
habentur apud Deum pro uotis . Igitur
citra dilationem sunt reiicienda . Maior
est nota . Minor probatur . Quia uota
Monastica pugnant contra fidem in pri-
mo præcepto . Nam docent opera quæ-
dam contra fidem in Christum , quam
suis doctrinis extinguunt . Pugnant con-
tra honorem , laudem , & confessionem
nominis diuini in secundo præcepto ,
quia tribuunt sibi sanctitatem & uim de-
lendi peccata , & ita non sanctificant no-
men Dei , non dant gloriam Christo , sed
suo nomini . Nam docent non in Chri-
sti , sed in suo nomine peccatorem iustifi-
cari , saluari , cœlum mereri , cum tamen
aliud nomen non sit sub cœlo datum
inter homines , in quo oporteat nos sal-
uos fieri , quàm nomen Ihesu Christi Na-
zareni , sicut sanctus Petrus Acto . 4 . clare
nos docet . Pugnant contra gratiam Dei
in nobis operantem , nos sanctificantem ,
Et propria opera erigunt , quibus se san-
ctificant . Verum sabbathum Deo non
sabbatizant , quod est contra tertium præ-

ceptum
contra ch
quia in spi
runt Mon
quæ sua su
proprias co
proximos .
gunt . Sem
accipiendu
Oriantur ,
oria , bona
tiloquia , ic
tas , eiectiu
paupertas
Misis , & a
hæc exam
inueniunt
pia , & pla

Iam exp
monuerit
diuturnos
res nobis p
hoc , ut cau
est fugien
munem C

ota Mona,
sta, & non
otis. Igitur
da. Maior
Quia uota
dem in pri-
ppera quæ-
um, quam
gnant con-
nfessionem
præcepto,
a & uim de-
ificant no-
Christo, sed
on in Chri-
orem iustifi-
cum tamen
elo datum
eat nos sal-
Christi Na-
cto. 4. clare
gratiam Dei
tificantem,
ibus se fan-
n Deo non
tra tertium
præ-

præceptum. Pugnant etiam uota illa
contra charitatem in secunda tabula,
quia in spiritualibus & secularibus quæ-
runt Monachi, non quæ proximi, sed
quæ sua sunt, habent propria merita,
proprias coronas, suo uentri consulunt,
proximos, imo proprios parentes negli-
gunt. Semper habent manus extensas ad
accipiendum, nunquam ad dandum.
Otiantur, nemini profunt Monachorum
otia, bonæ intentiones, orationum mul-
tiloquia, ieiunia crapulosa, spurca casti-
tas, electiua obedientia, diues & pinguis
paupertas, commentitius cultus Dei in
Missis, & aliis electitiis operibus. Omnia
hæc examinata ad amussim uerbi Dei,
inueniuntur stulta, inania, erronea, im-
pia, & plane uerbo Dei aduersaria.

Iam expende quàm serio nos scriptura
monuerit ultimorum temporum, quàm
diuturnos, portentosos & efficaces erro-
res nobis prædixerit. Idq; proculdubio in
hoc, ut caueamus, Ergo hoc uitæ genus
est fugiendum, & redeundum ad com-
munem Christianæ uitæ professionem,
extra

extra quam nemo saluatur. Si spiritus sanctus nos non præmonuisset Matth. 5. 1. Timoth. 4. 2. Timoth. 3. 2. Thessalo. 2. 2. Pet. 2. 1. Ioan. 2. 4. Daniel. 12. certe longitudo temporis, sanctitas, eruditioque hominum, & speciosa hypocrisis hominum, nos retinerent in errore. Verum iam post graues spiritus sancti admonitiones, non solum essemus somniculosi, sed ne Christiani quidem, si nos non expergefacerent horrenda tonitrua uerbi Dei, quæ nos iubent cauere à Pseudoprophetis & erroribus ultimi seculi. Et nihil curare multitudinem & claritatem hominum aut temporis diuturnitatem, Es heisst, Verbum tuum Domine lucerna pedibus meis, nicht Verbum humanum.

14 Saxum pectus habet, quem non contremefacit grauissima Pauli sententia. 1. Corin. 3, Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Ihesus Christus. Hic nihil obscure concludit Paulus, nullum aliud fundamentum esse iustificationis, quam fidem

fidem in Christum in spiritum sanctum omnia stitiam, sanem, uitam quam tuto inferorum psto omnes runt, quod cepturus sit diderit in eu

Nonne I uerbis Dei. M quasi ignis & tram ?

Certe hæ totam Mo uotis & stud damnant & ut sunt certi torum ædifi nosa, super i

Nonne P à uotis & M

Si spiritus
Matth. 5.
heffalo. 2.
certe lon-
ruditione
sis homi-
e. Verum
admoni-
niculofis,
s non ex-
rrua uerbi
seudopro-
i. Et nihil
tatem ho-
tatem, Es
ne lucerna
m huma-

non con-
tentia. f.
nemo po-
ositum est,
hil obscu-
aliud fun-
is, quam
fidem

fidem in Christum. Nos enim per Chri-
stum in spiritu sancto accepimus & habe-
mus omnia à Deo patre, sapientiam, iu-
sticiam, sanctificationem, redemptio-
nem, uitam, salutem. Hæc est petra, super
quam tuto ædificatur Ecclesia aduersus
inferorum portas Matth. 16. Huic (Chri-
sto) omnes Prophetæ testimonium fe-
runt, quod remissionem peccatorum ac-
cepturus sit per nomen eius, quisquis cre-
diderit in eum Acto. 10.

Nonne Ieremias cap. 23. recte dicit de
uerbis Dei. Nunquid non uerba mea sunt
quasi ignis & quasi malleus conterens pe-
tram?

Certe hæc Pauli uerba ex Corinthiis
totam Monasticen cum omnibus suis
uotis & studiis, omnes sectas & iustitarios
damnant & cõterunt. Si enim uera sunt,
ut sunt certissime, profecto omnium uo-
torum ædificatio conuincitur irrita, rui-
nosa, super harenam posita.

Nonne Paulus Roma. 16. absoluit nos ¹⁵
à uotis & Monasteriis, quando dicit, Ob-
C secto

ⲛⲟⲩⲁ.

secro nos fratres, ut consideretis eos qui
dissidia & offendicula præter uel contra
(utruncq; enim præpositio ⲛⲟⲩⲁ significat)
doctrinam quam uos didicistis, gignunt,
& declinetis ab illis. Nam qui eiusmodi
sunt, Domino Ihesu Christo non serui-
unt, sed suo uentri, & per blandiloquen-
tiam & assentationem decipiunt corda
simplicium.

Obsecro quis Apelles suo penicillo sic
expresserit hominis faciem, ut hic spiri-
tus sanctus Monachos. Inspice uitam &
sermonem eorum, & experieris. Nam si-
mulant miram lenitatem, patientiam,
modestiam, sermones eorum sunt com-
positi ad demulcendas aures. Vita &
conuersatio eorum ostentant mirabilem
sanctitatem & patientiam, cum reuera
spiritualiter omnium sint superbissimi,
habentes spiritum compunctionis. Ob-
secro quibus blanditiis & promissioni-
bus alliciunt Monachi homines in suum
ordinem uel seruandum uel locuple-
tandum. Hic promittitur incolumitas
in uita, claritas in fama, prosperitas in
seculo, deniq; uita æterna Monasticæ
uitæ

uitæ cultro
omnia sunt
mera men
te dices, ha
nam Pauli
uult alio fa
eorum pie
dei plane
tem Paulu
ones illas,
Minime. S
nos ab eis
uangelicæ
ue ne tibi
sancti, deci
lantem co
uerbo con
cia relinq
sub Papat
ditionis &
per scriptu
Sathanam
pater men
teritum, i
Angelos l
cauere, ne

etis eos qui
uel contra
& significat)
is, gignunt,
eiusmodi
non serui-
ndiloquen-
diunt corda

enicillo sic
ut hic spiri-
ce uitam &
is. Nam si-
patientiam,
sunt com-
es. Vita &
mirabilem
cum reuera
perbissimi,
tionis. Ob-
omissioni-
nes in suum
el locuple-
ncolumitas
osperitas in
Monasticæ
uita

uitæ cultoribus & honoratoribus. Et
omnia sunt hypocritica ostentamenta &
mera mendacia. Vide doctrinam, & cer-
te dices, hæc sunt præter & contra doctri-
nam Pauli Euangelicam. Quilibet ordo
uult alio sanctior haberi, & tamen omnis
eorum pietas stat in nugis externis. Fi-
dei plane nulla est mentio. Quid au-
tem Paulus dicit: Iubet ne intrare religi-
ones illas, ut satisfaciamus pro peccatis?
Minime. Sed grauissimo præcepto iubet
nos ab eis tanquam à deceptoribus & E-
uangelicæ doctrinæ hostibus fugere. Le-
ue ne tibi uideatur hoc præceptum spiritus
sancti, declinate ab illis. Quis tam uacil-
lantem conscientiam habet, quæ non hoc
uerbo confirmetur, ut secure & cum fidu-
cia relinquat Monasteria, qualia nunc *Monaste-*
sub Papatu sunt, nempe uoragines per- *ria sub Pa-*
ditionis & scholæ Antichristi. Nonne *patu uora-*
per scripturam iubemur uigilare contra *gines per-*
Sathanam, eumque ut hostem fugere, quia *ditionis &*
pater mendacii est, quo nos ducit ad in- *scholæ An-*
teritum, ita & eius ministros, qui se in *tichristi.*
Angelos lucis transformant, iubemur
cauere, ne nos à fide abstrahant, & à

C ij ueritate

ueritate in mendacium alliciant & abducant. Iam iudica tu, an ille qui scripturis obediens est, & mendaces cum mendaciis deserit, agat contra Deum uel non. Imo agit ut filius lucis, cur igitur in recte, id est iuxta Dei mandatum, factis trepidaret eius conscientia?

Nonne blasphemia in Euangelium & mendacia sunt, docere quod religiones & Monasticae sint uita sancta longe supra praecepta Dei. Fingunt enim illa stupida animalia uentris se omnia praecepta seruare, & super hæc etiam seruare consilia Euangelica. Hinc gloriantur se habere merita supererogationis, qua abominatione nulla alia est abominabilior. Nam fidei iustitiam Satanicis illis erroribus penitus obscurarunt in Ecclesia.

Item diabolicum est docere quod Monachatus sit status perfectionis. Vbi opinio pestilentissima inoleuit, illas factitias religiones esse supra communem uitam Christianorum. His errorum portentis factum est ut laicus, etiam si erat in matrimonio

trimonio in
um, & in
bat, tamen
tum esse f
stum, & fib
ritis ad con
catorum, iu
qui tot fun
tot ampla
rum unus q
rum, quam
quatuor Du
quotannis
florinorum
decim mili
rum singuli
florinorum

Iam coll
abominati
fces.

Monastic
fidem in Ch
Monastic
mis facit co
Monastic

trimonio irreprehensibilis, timebat De-
um, & in sua uocatione fideliter serui-
bat, tamen persuasum habuit, suum sta-
tum esse statum mundanum, imperfe-
ctum, & sibi opus esse Monachorum me-
ritis ad consequendam remissionem pec-
catorum, iustitiam & salutem. Vnde alio-
qui tot foundationes prouenirent: Vnde
tot ampla & opulenta Monasteria: quo-
rum unus quotannis plus habuit aureo-
rum, quam omnes plebani in tribus aut
quatuor Ducatibus. Noui Abbatem, qui
quotannis habet decem & octo milia
florinorum, noui alium qui habet duo-
decim milia florinorum. Et multos quo-
rum singuli habent quinq; uel sex milia
florinorum quotannis.

Iam colligas in unam sentinam omnes
abominationes Monastices, & inhorre-
sces.

Monastica uota fiunt extra & contra
fidem in Christum.

Monastice ex præceptis Dei rigidissi-
mis facit consilia.

Monastice se supra communem Chri-
stianorum

C iij

iant & ab-
qui scriptu-
cum men-
Deum uel
ur igitur in
tum, factis

ngelium &
religiones
longe su-
m illa stu-
nia præce-
am seruare
oriantur se
onis, qua
dominabi-
tanis illis
t in Eccle-

quod Mo-
Vbi opi-
las factitias
em uitam
portentis
rat in ma-
trimonio

Christianorum uitam, imo supra uitam Christi, Mariæ & Apostolorum effert, & uocat se uiam perfectionis & compendium ad salutem.

Monastice ipso facto negat Christum & reiicit Dei gratiam, erigit cum Iudæis propriam iustitiam, Dei iustitiæ non uult subdi, aduersatur uerbo & præceptis Dei, fidei & charitati. Libertatem Christianam pessundat. Mercenarios & Ismaelitas facit. Exemplo suæ pestiferæ Hypocriseos multos à ueritatis uia abducit.

Monastice contra scripturas perpetua uota obrudit, uoti conditiones spernit, quæ sunt, ut uotum sit licitum, non contra Deum, ut habeat conditionem exceptæ obedientiæ Dei & parentum & charitatis proximi, ut non sit impossibile. Hæc omnia Monastice impia, non considerat, non obseruat, & ex Christianis Idololatrias facit. Breviter, non est minima pars efficacis illusionis, quam. 2. Thessa. 2. Apostolus ultimis temporibus prædixit. Et tota nihil aliud est, nisi error & impietas.

Hæc

Hæc cum
tam expre
mnet, eoq
impium, ob
tui sancto
dubitation
sti, Sati
pestem pie
cissimam
re, ac uiue
tum. Cur
in sancto
Nonne T
ei, qui co
dam forn
suam ux
peccasti.
rabile est
stus nemi
adulteros
decimono
bum hoc.

Apostol
uxores. C
bus propo

tam Chri-
ert, & uo-
pendium

Christum
um Iudæis
bitiæ non
y præceptis
tem Chri-
rios & Il-
pestifera
s uia abdu-

s perpetua
es spernit,
, non con-
nem exce-
um & cha-
npossibile.
, non con-
Christianis
n est mini-
quam . 2.
temporibus
t, nisi error

Hæc

Hæc cum ita sint, & spiritus sanctus
tam expressis uerbis Monasticen da-
mnet, eoq; nos ab ea absoluat, nisi cæci,
impii, obstinati esse uelimus, qui spiri-
tui sancto resistamus, debemus certe sine
dubitatione sub pœna æterni maledi-
cti, Satanicam uotorum seruitutem, ut
pestem pietatis relinquere, & ad dul-
cissimam Christianam libertatem redi-
re, ac uiuere iuxta donum nobis colla-
tum. Cur igitur non lata conscientia
in sancto coniugio uersaris, uir optime?
Nonne Tuba Euangelii clangit, Veh
ei, qui contempserit. Propter uitan-
dam fornicationem unusquisq; habeat
suam uxorem. Si duxeris uxorem, non
peccasti. Hebræ. 13. Coniugium hono-
rabile est inter omnes. Spiritus san-
ctus neminem excipit, Scortatores &
adulteros iudicabit Deus. Et Matthæi
decimonono, Non omnes capiunt uer-
bum hoc.

Apostoli, inquit Ignatius, habuerunt
uxores. Cōiugium scriptura liberū omni-
bus proponit, prohibitionem eius uocat
C iij   diaboli-

diabolicam doctrinam. Exempla uete-
ris Ecclesiæ factum nostrum corrobo-
rant. Quare ruptis traditionum uinculis
insultabimus Phariseis nostri seculi, uer-
bis Christi Matth. 15. Quare transgredi-
mini præceptum Dei, propter traditio-
nem uestram? Omnis plantatio, quam
non plantauit pater meus cœlestis, eradi-
cabitur. Et cum Christus dicat, Obmitti-
te illos, duces sunt cæci cæcorum, obe-
diamus Christo magistro nostro, quem
pater iussit audire, & confugiamus à Pa-
pistica seruitute in asylum uerbi Dei, ubi
tentationum procella insurgente satis
superq; tuti erimus.

Hæc breuiuscula, domine & frater in
Christo semper obseruande, stans & ob-
ambulans rapui uerius quàm scripsi, quæ
etsi non sint magno artificio digesta, fir-
ma tamen & inconcussa sunt, quibus niti-
tuto potest conscientia tua aduersus
omnes tentationum insultus. Chri-
stus nobis Euangelii fidem au-
geat ad gloriam nominis
sui, A M E N.
Lunoburgi in Saxonibus.

VR

RHE

Lud

P

quàm pluri-
turpiter à M
rum omnia
dau & ad
fuerit Mich
tere libe
datur

Lac

V

VRBANVS

RHEGIVS IOANNI PAVLI

Ludiliterarii Cellæ Saxonum

præfecto, Salutem in
Domino.

PRVDENTER egisti, amice
optime, quod meum ful-
men in Monasticen non edi-
disti absq; meo consilio. Sca-
tebat enim libellus mendis
quâmplurimis, ut mirer quomodo tam
turpiter à Monachis fuerit uitiatuſ. Ve-
rum omnia exacte ad archetypon emen-
davi & ad prælum paravi. Tuum nunc
fuerit Michaeli Lotter typographo mit-
tere libellum, ut meo nomine excu-
datur. Proderit enim propter
Laconicam breuitatem.

Vale fœliciter Cellæ

Saxonum in ui-

co florum,

25.

Maii

Anno. 37.

C .

VENERA

BILI IN CHRISTO DOMINO
Henrico Bilemanno, ordinis Francisci
fratri, conuentusq; Minoritarum in
Stathagen Gardiano, suo do-
mino & amico charissimo
plenam Ihesu Christi
cognitionem ex-
optat.

N ACCIPE TAN-
dem, mi Domine ob-
seruande, in uotariam
Monasticen scriptum
illud D. Urbani Rhe-
gii, domini ac patris
nostri reuerendissimi,
quod, ut tibi mitterem, tantopere à me
efflagitasti. Ex hoc autem clare cogno-
sces, quid te atq; tui similes sentire oport-
teat de hoc genere uitæ, in quo uersaris, &
quod tanquam statum perfectionis ac
compendiariam uiam ad promerendam
iustitiam & salutem prædicatis, sed falso
& impie contra apertissima scriptura-
rum

tum testin-
am me ta-
te uero lat-
esse, cum t-
uera religi-
sacrarum
sticen imp-
licta Mon-
Euangelic-
ferres, cur
tem uide-
quibus te
nabar, nu-
resq; me-
quàm quo-
steq; uiue-
nus culpa-
libellum,
Rhegius t-
riam Mon-
firmissima
rationes, q-
debas ui-
quam statu-
quere, &
nam, præc-

A
O M I N O
Francisci
arum in
o do
mo
ti

E T A N
omine ob
uotariam
scriptum
bani Rhe
i ac patris
endissimi,
opere à me
are cogno
ntire oport
o uerfaris, &
fectionis ac
merendam
is, sed falso
scriptura
rum

tum testimonia, sicuti in hoc libello, etiam me tacente, tibi uidere licebit. Non te uero latere arbitror, iam fere biennium esse, cum tecum de Christiana doctrina ac uera religione conferrem, & quibusdam sacrarum literarum argumentis Monasticen improbarem, adhortarerq; ut relicta Monastice redires ad libertatem Euangelicam, sed nescio quid causæ adferres, cur id facere non liceret. Mihi autem uidebaris, quod meis rationibus, quibus te à uita Monastica auocare conabar, nullam fidem adhiberes, cense resq; me iuuenem indigniorem esse, quam quod te senem, rationem bene recteq; uiuendi docerem, & tuum uitæ genus culparem. Quare placuit mihi hunc libellum, cui doctissimus uir Vrbanus Rhegius titulum fecit, Fulmen in uotariam Monasticen, ad te mittere, ut uideas firmissimas atq; irrefragabiles scripturæ rationes, quod tuta conscientia possis & debeas uitam tuam Monasticam, tanquam statum Deo displicentem, derelinquere, & redire ad libertatem Christianam, preciosissimo Christi sanguine no
bis

Q. Tech
M. Reg

bis partam . Diligenter expendas quaeso
singula huius libelli argumenta , &
facile elucescat tibi ueritas. Va-
le, & crede, non mihi, sed
ueritati Euangelicae.

Cellæ Saxonum

28. Maii.

Anno

1 5 3 7.

T. Ioannes Pauli.

MAGDEBURGI EXCVDEBAT

MICHAEL LOTTHER,

M. D. XXXVII.

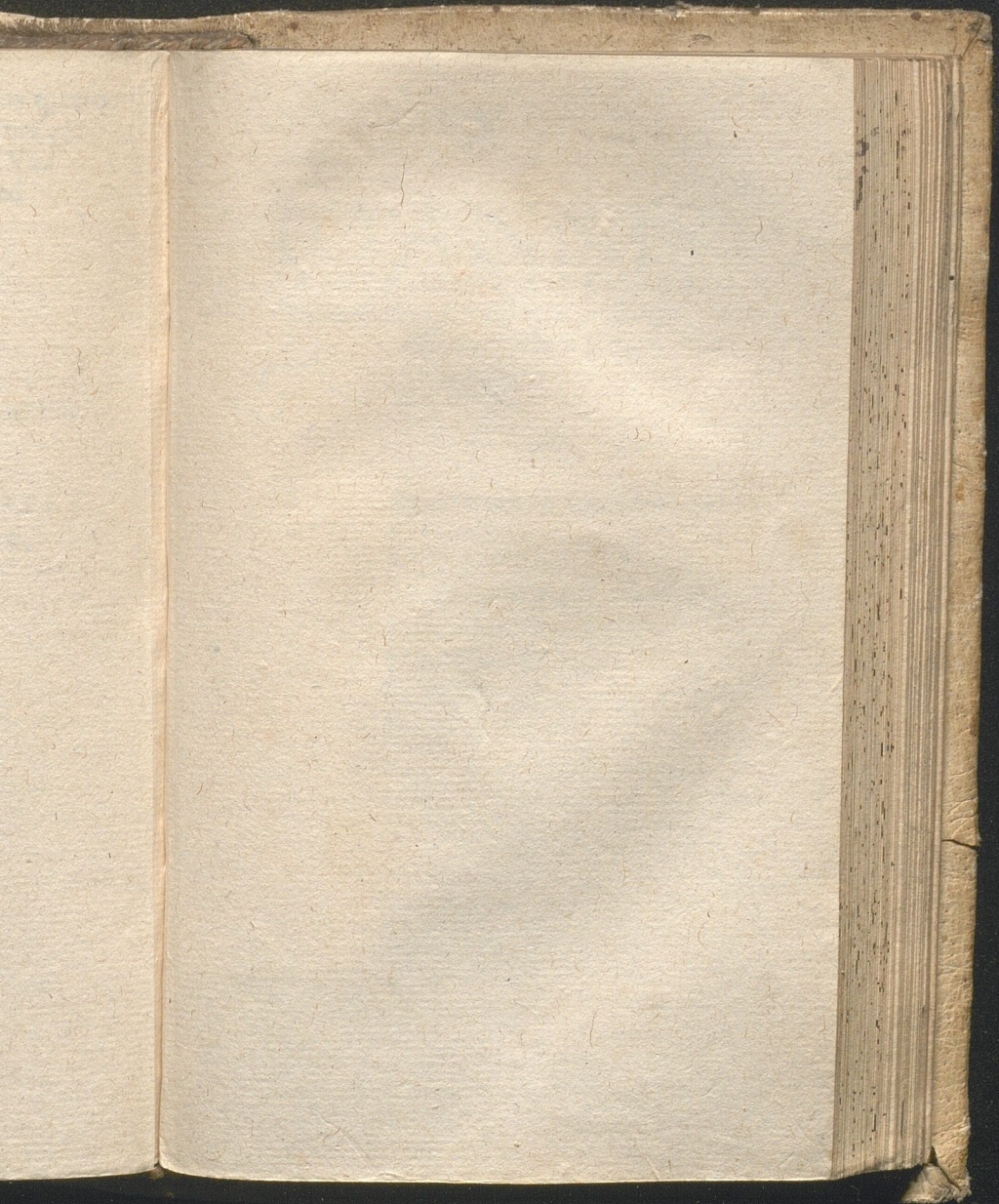
das quaeso
enta, &
s. Va
ed

nes Pauli.

EBAT
R,

Creche
in Rom

Citeck
v. Reg

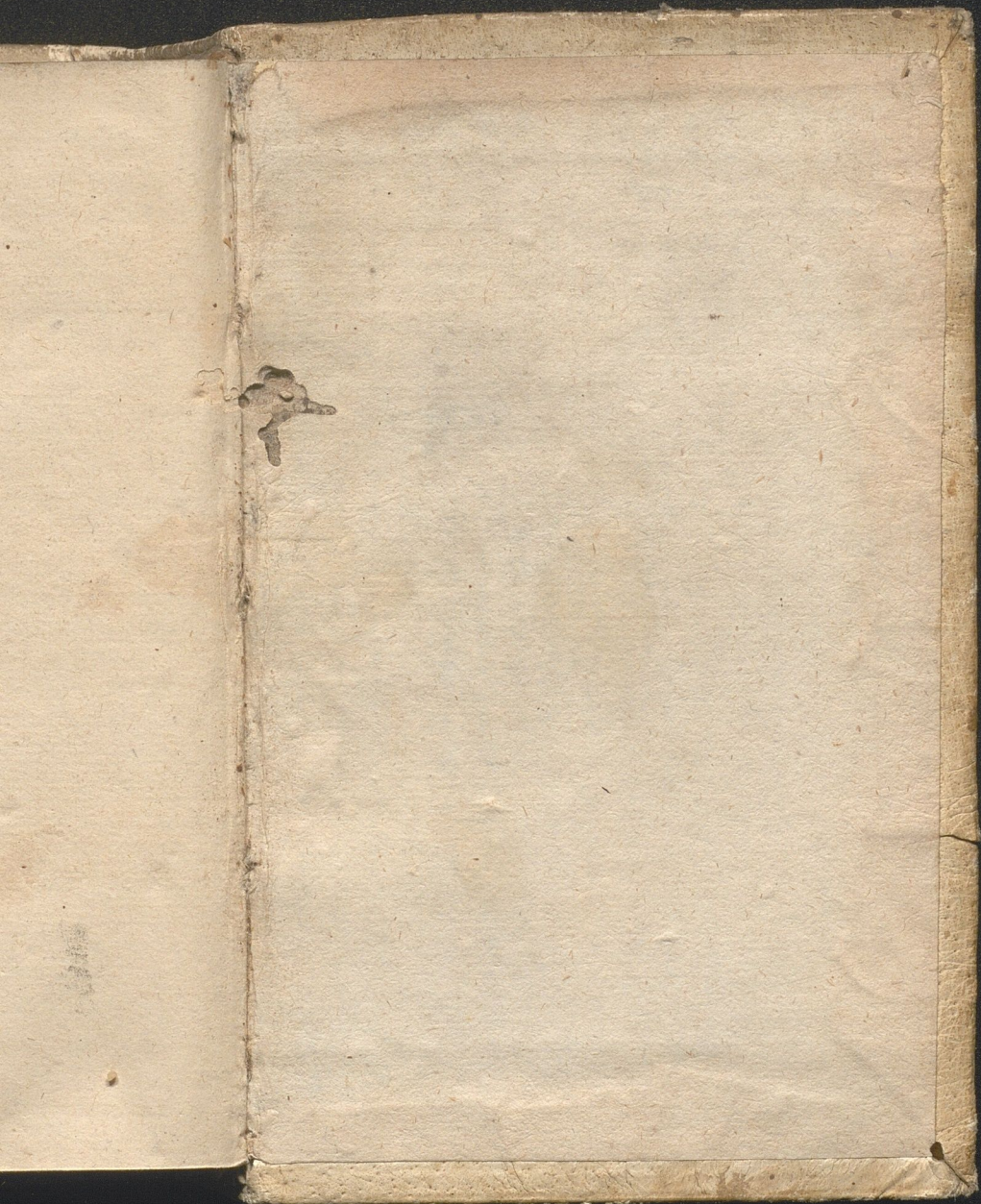
IO
B R I
ris S

M. Luti

In hoc
w

Catechis
Vv: Regij

4
FVL MEN

IN VOTARIAM MONASTI-
cen, quod ea tuta conscientia possit
& debeat relinqui, ad quendam

PER

Om
ter

Mag

iiij F